

АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Денна та заочна форми навчання: 1 курс, 1-й та 2-й семестри

Викладач: Жук Наталія Анатоліївна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету

Передумови вивчення: загальноосвітній курс навчання у середньо-освітніх навчальних закладах.

Мета курсу: гуманізація навчального процесу, формування широкого світогляду та правового мислення студентів, сприяння в їх самовизначенні та самореалізації; знання та розуміння основних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права; глибоке засвоєння основних юридичних понять і категорій, вміння їх формувати на основі розуміння притаманних державно-правовим явищам ознак, форм, сутності; формування стійких теоретико-практичних навичок аналізу стану і перспектив розвитку тих або інших інститутів держави і права з точки зору основних постулатів теорії держави і права.

Завдання:

1. Забезпечення набуття студентами фундаментальних знань, що стануть підґрунтям у вивченні галузевих і прикладних навчальних юридичних дисциплін, так і у правильному розумінні приписів чинного законодавства та державно-правової практики.

2. Формування у студентів понятійного апарату, що пов'язаний із існуванням та функціонуванням держави і права, вміння ним користуватись.

3. Сприяння формуванню самостійного мислення, навичок глибокого аналізу, вмінню робити висновки стосовно тих або інших державно-правових явищ, перспектив їх розвитку тощо.

4. Політичне і правове виховання населення, формування високої правової свідомості і правової культури, стимулювання активної правомірної поведінки.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати загальні поняття, ознаки, структуру, зміст, суб'єкти, об'єкти, підстави класифікації та інші характеристики державно-правових явищ, у тому числі: закономірності виникнення (формування) держави і права, загальне та специфічне у цьому процесі; поняття та основні ознаки держави і права, їх функції та соціальну цінність; механізм взаємозв'язку і взаємодії суспільства, особи, держави і права; зміст правового статусу людини і громадянина; характеристику прав і свобод людини і громадянина, їх гарантії у демократичній правовій державі; особливості становлення правової держави та формування громадянського суспільства, взаємозв'язок між цими процесами, ознаки цих суспільних явищ; структуру механізму держави; сутність і принципи демократії; специфіку народовладдя як основи представницької демократії; специфіку процесу правоутворення та форми (джерела) права; особливості побудови системи права і системи законодавства; принципи, що діють у правовій системі; оціальну і правову природу правової поведінки, її різновиди; сутність режиму законності та засоби його забезпечення; специфіку окремих правових систем сучасності тощо.

вміти аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій знання та розуміння основних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права; аналізувати стан і перспективи розвитку тих або інших інститутів держави і права з точки зору основних постулатів теорії держави і права; будувати професійну та буденну діяльність,

виходячи з розуміння основних закономірностей виникнення, розвитку та функціонування держави і права.

Опис дисципліни: загальна теорія держави і права є фундаментальною юридичною наукою, предмет дослідження якої виводить її на рівень наук, що формують категоріальний апарат юриспруденції. В системі юридичних наук теорія держави і права відіграє провідну роль, є методологічною юридичною наукою. Вона визначає загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування державно-правових явищ, розробляє загально-правові принципи, методику дослідження окремих сфер правової дійсності, розробляє юридичну термінологію загальнонаукового використання.

Форми організації контролю:

- реферативні роботи
- написання і захист курсової роботи
- екзамен.

ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Для денної форми навчання - 5 курс, 10 семестр, освітньо-кваліфікаційний рівень – «магістр»

Для заочної форми навчання – 6 курс, 11 семестр, освітньо-кваліфікаційний рівень – «магістр»

Викладач: **Жук Наталія Анатоліївна**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету

Передумови вивчення: отримання освітньо-кваліфікаційного ступеню «бакалавр» за спеціальністю «правознавство».

Мета курсу: глибоке та всебічне дослідження актуальних науково-практичних проблем з теорії держави і права, розуміння загальних закономірностей взаємодії держави і права між собою в усіх аспектах їх існування, а також між ними та іншими соціальними явищами, поглинання на цій основі у складні юридичні явища світового співтовариства, замислення над їх кращими доробками та можливостями їх використання за різних умов.

Завдання:

1. Засвоєння проблемних теоретико-практичних знань про державно-правові явища, їх особливості в різних правових системах світу.

2. Вміти з наукових позицій надавати державно-правовим явищам правильну оцінку, розкривати специфіку їх виявлення, розуміти їх соціальне призначення, місце і роль у правовій системі суспільства і держави.

3. Глибоке засвоєння основних юридичних понять і категорій, уміння на належному науковому рівні формулювати складні юридичні поняття і категорії.

4. Оволодіння розумінням специфічних особливостей державно-правових явищ за різних типів держав, у різних правових системах світу тощо.

5. Отримання стійких навичок використання загальнотеоретичних знань при дослідженні проблем галузевих дисциплін у подальшому.

6. Уміти вірно визначати провідні джерела (форми) права, властиві окремим типам правових систем світу, знати ретроспективу їх становлення і розуміти перспективу розвитку.

7. На основі глибокого засвоєння загально-людських цінностей в галузі юриспруденції оволодіти вмінням втілювати їх в наукових дослідженнях та професійно-викладацькій роботі.

8. Вміти здійснювати правовиховні функції з метою подолання правового нігілізму у громадян, розширення їх світогляду до загальносвітового розуміння прав людини, законності і правопорядку.

9. Сприяти, в ході участі у процесі поширення правових знань серед студентської молоді і населення, формуванню у них поваги до права і закону, активному використанню ними прав і свобод.

Опис дисципліни: Курс з «Проблем теорії держави і права» розрахован на студентів юридичного факультету випускного курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», які вже отримали освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр», успішно вивчивши галузеві та інші юридичні дисципліни, у тому числі, загальнотеоретичні та історико-правові, та підготовлені до творчого сприйняття цієї дисципліни.

Доречність цього курсу обумовлюється власно логікою вищої юридичної освіти (магістерський рівень): починаючи процес пізнання державно-правової матерії вивченням теорії держави і права, завершення цього процесу супроводжується вивченням проблем теорії держави і права, що нібито підсумковує даний процес. Про це свідчить й той факт, що до складу дисциплін з так званого «комплексного» екзамену для магістрів поряд із двома іншими дисциплінами входить дисципліна «Проблеми теорії держави і права».

Програма цього курсу спирається на програму вивчення теорії держави і права, однак в частині методики надання матеріалу, вибору тем дослідження, а також глибини та об'єму матерії, що досліджується, його не повторює.

Поряд з деякими традиційними для теорії держави і права темами (наприклад, щодо поняття держави та його форм, джерел (форм) права, норм права, правовідносин, юридичної відповідальності, правопорушень та ін.) в цьому курсі розглядається також цілий ряд тем, що виходять за межі звичайної програми з теорії держави і права, у тому числі, проблеми держави і права перехідного типу, специфіки механізму реалізації принципу поділу влади у сучасній державі, значення основоположних принципів права, співвідношення міжнародного та національного права, класифікації національних правових систем та інші. Потреба у введенні та вивченні подібних тем обумовлюється природною потребою у більш глибокому та різнобічному дослідженні державно-правової матерії, що відбувається, у тому числі, посередництвом змістовного дослідження різних правових систем.

Форми організації контролю:

- дві контрольні роботи у формі двох рефератів
- екзамен.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Для денної форми навчання - 5 курс, 10 семестр, освітньо-кваліфікаційний рівень – «магістр»

Для заочної форми навчання – 6 курс, 11 семестр, освітньо-кваліфікаційний рівень – «магістр»

Викладач: **Жук Наталія Анатоліївна**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри державно-правових дисциплін юридичного факультету

Передумови вивчення: отримання ступеню бакалавра з правознавства.

Мета курсу: глибоке та всебічне дослідження актуальних науково-практичних фундаментальних проблем з формування громадянського суспільства та умов його розвитку, його структури та основних закономірностей взаємодії його складових, визначення місця й ролі публічної влади (та, зокрема, правової держави) у процесі формування громадянського суспільства, усвідомлення діалектичного взаємозв'язку між громадянським суспільством та правовою державою.

Завдання:

1. Засвоєння ключових знань про громадянське суспільство, його сутність, ознаки, умови та фактори формування та розвитку, основні закономірності його взаємодії з державою; дослідження розвитку концепції громадянського суспільства в історії політико-правових учень.

2. Вміти з наукових позицій надавати відповідним суспільно-правовим явищам правильну оцінку, здійснювати пошук факторів, що здійснюють значний вплив на їх розвиток, розуміти їх соціальне призначення, місце і роль у правовій системі суспільства і держави.

3. Вміти визначати та формулювати ключові проблеми, пов'язані зі становленням, функціонуванням та розвитком громадянського суспільства, у тому числі, з огляду на глобальні проблеми (визови), що спостерігаються сьогодні у світі, пропонувати шляхи їх розв'язання.

4. Отримати стійки навички навичок використання загальнотеоретичних та спеціально-юридичних знань при дослідженні проблем, пов'язаних із громадянським суспільством в усіх аспектах його функціонування і розвитку.

5. Уміти визначати перспективи розвитку громадянського суспільства за різних умов його функціонування, зокрема, в умовах різних типів держави і правової системи.

6. Аналізувати стан розвитку громадянського суспільства у розвинутих зарубіжних країнах, замислюватися над досягненнями інших народів в цьому питанні та можливостями їх використання у вітчизняних умовах.

7. Уміти вірно визначати ключові фактори, що здійснюють визначальний вплив на процес формування та розвитку громадянського суспільства.

8. На основі глибокого засвоєння загально-людських цінностей в галузі юриспруденції оволодіти вмінням втілювати їх в наукових дослідженнях та професійно-викладацькій роботі.

9. Вміти здійснювати правовиховні функції з метою подолання правового нігілізму у громадян, розширення їх світогляду до загальносвітового розуміння прав людини, законності і правопорядку.

10. Сприяти, в ході участі у процесі поширення правових знань серед студентської молоді і населення, формуванню у них поваги до права і закону, активному використанню ними прав і свобод.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен

знати основні віхи розвитку концепції громадянського суспільства у політично-правових ученнях; ключові положення теорії громадянського суспільства, розуміння його сутності, ознак, структури; сутність правової держави та основні закономірності її розвитку; поняття політичної системи громадянського суспільства, її структуру, суб'єктів, місце в ній держави; співвідношення громадянського суспільства і держави; природу влади; діалектику розвитку та співвідношення процесів управління та самоврядування у громадянському суспільстві; проблеми сучасної демократії та шляхи їх розв'язання; специфіку і проблему представницького і прямого правління в громадянському суспільстві; поняття феномену «свободи» (у тому числі, «політичної свободи») як ключової ідеї громадянського суспільства; основні форми громадянської активності; основні фактори розвитку різних систем громадянського суспільства; специфіку правового регулювання та його значення для розвитку громадянського суспільства.

вміти аргументовано відстоювати власну точку зору з позицій знання та розуміння діалектичного взаємозв'язку між правовою державою та громадянським суспільством; аналізувати стан і перспективи розвитку громадянського суспільства та окремих його складових (систем) з точки зору основних постулатів теорії держави і права; будувати професійну та буденну діяльність, виходячи з розуміння глобальності проблематики розвитку громадянського суспільства. в

Опис дисципліни: Курс з «Методологічних проблем формування громадянського суспільства» носить міждисциплінарний характер та розрахован на студентів юридичного факультету освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», які вже отримали освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр», успішно опанувавши юридичні дисципліни, у тому числі, загальнотеоретичні та історико-правові, ряд інших гуманітарних дисциплін та підготовлені до творчого сприйняття відповідного матеріалу.

В основу курсу «Методологічні проблеми формування громадянського суспільства» покладено теорію держави і права, яка виступає його методологічною основою. Водночас цей курс має міждисциплінарний характер, адже для повноцінного опанування його проблематикою необхідним вважаються знання як власно юридичних дисциплін - всесвітньої історії держави і права, історії політико-правових учень, конституційного права, адміністративного права, трудового права, цивільного права, міжнародного публічного права та інших, так і ряду інших суспільних наук – філософії, соціології, політології, економічної теорії тощо.

Форми організації контролю:

- контрольна робота у формі реферату
- контрольна робота у формі творчого есе
- залік.